

posted by Willant on 27. máj 2008 - 11:41
14.02.2009 - posledná úprava článku.

[Kliešťová meningoencefalitída a očkovanie](#) [1]

Kliešťová meningoencefalitída a očkovanie

Kliešť všeobecne

V našich zemepisných šírkach sa vyskytuje najčastejšie kliešť obyčajný. Tento druh prežíva v listnatých a zmiešaných lesoch s hustým krovím, alebo s množstvom rastlín. Samček je asi 2mm veľký, čiernej alebo tmavo-hnedočervenej farby. Samička má 4mm, červenú farbu a pri nasatí mení farbu do šeda a môže sa zväčšiť až do veľkosti 1cm. Kliešť je nebezpečný prenášač chorôb, na svojich hostiteľov číha vo výške 10 - 150 cm na trávach a kríkoch...

Opatrenia pri prevencii a pri napadnutí

- Pri prechádzkach v lese alebo na lúkach by sme sa mali chrániť tesným oblečením a natretím voľných miest na koži prípravkom odpudzujúcim kliešte, ktorý je možné dostať v lekárni (repellent).
- Ak sme objavili pevne prisatého kliešťa: Ihneď ho prosím odstráňte pomocou špicatej pinzety. Nepotierajte ho najprv olejom alebo alkoholom. Nerozmliakajte ho ani ho nevytáčajte rukou, ale ťahajte ho rovno smerom hore a miesto bodnutia vydezinfikujte.
- Ak sa kliešť nedá odstrániť úplne, mali by sme bezodkladne vyhľadať lekára. Okamžitá návšteva lekára sa takisto odporúča, ak sa niekoľko dní po bodnutí vyskytnú chrípke podobné ťažkosti resp. ak sa okolo miesta bodnutia urobí kruh.

Kliešťová meningoencefalitída

Kliešte môžu byť prenášačmi vírusov, ktoré spôsobujú zápal mozgu a mozgových blán - kliešťovú meningoencefalitídu. Liečba tohto ochorenia nie je doposiaľ známa.

Najspoločnejší spôsob, ako sa chrániť pred týmto ochorením, je očkovanie. Nie každý kliešť je prenášačom vírusov. V niektorých oblastiach je veľké množstvo infikovaných kliešťov, v iných sú nakazení ojedinele alebo vôbec nie. Pokiaľ má kliešť v sebe vírus a Vy nie ste očkovaní, môžete ťažko ochorieť, pretože doposiaľ nemáte protilátky proti vírusom prenášaným kliešťami.

Prvé štádium choroby začína najčastejšie za 1 až 14 dní po prisatí kliešťa. Priebeh je podobný chrípke. Po 1 až 20 dňoch, kedy je pacient takmer bez príznakov, môže nasledovať druhé štádium, ktorého priebeh býva podstatne závažnejší, pretože vírusy po masívnom premnožení môžu preniknúť do centrálnej nervovej sústavy, kde poškodzujú nervové bunky. Prejavuje sa to silnými bolesťami hlavy, vracaním, vysokými horúčkami, poruchami vedomia. Kliešťový zápal mozgu alebo mozgových blán môže mať i trvalé následky, ako sú obrny, chronické bolesti hlavy, poruchy koncentrácie, znížená výkonnosť, depresia.

Pre výskyt ochorenia na kliešťovú encefalitídu je typická sezónnosť, súvisiaca s cyklom aktivity kliešťov. Ide o obdobie od apríla do konca októbra. Aby bola zabezpečená dostatočná ochrana proti kliešťom už pred nástupom ich aktivity, je žiadúce začať základné očkovanie už v chladných mesiacoch roka.

Výskyt

V Európe sú oblasti so zvýšeným výskytom infikovaných kliešťov najmä na území Slovenska, Českej republiky, Rakúska, Nemecka, Maďarska, Chorvátska, Slovinska a Poľska.

Očkovanie

Očkovacia látka obsahuje usmrtené vírusy, ktoré už nemajú schopnosť sa rozmnožovať. Po podaní týchto inaktivovaných vírusov do ľudského tela v rámci očkovania, začne vlastný imunitný systém očkovaného človeka vytvárať obranné látky, ako pri skutočnej infekcii. Je tu však jeden podstatný rozdiel. Vzhľadom na to, že sa vírusy v očkovacej látke už nemôžu pomnožiť, nevedie očkovanie ku vzniku choroby, ako sa to stane po pohryznutí infikovaným kliešťom. Ak sa po pohryznutí infikovaným kliešťom dostanú vírusy do tela očkovaného človeka, imunitný systém je schopný brániť sa. Protilátky bránia vírusom kliešťovej encefalitídy, aby vnikli do buniek a človek je takto chránený.

Základné očkovanie:

1. **prvé očkovanie:** čo možno najskôr! Najlepšie v studenom ročnom období.
2. **druhé očkovanie:** 14 dní- 3 mesiace po 1. dielčom očkovaní. Predstavuje už pomerne dobrú ochranu, najmä pre deti.
3. **tretie očkovanie:** 9-12 mesiacov po 2. dielčom očkovaní. Úplná, spoľahlivá ochrana.

Ak sa očkovanie začína v letných mesiacoch, odstup medzi prvou a druhou dávkou má byť 14 dní, aby sa čo najskôr dosiahla ochrana.

Preočkovanie:

Najlepšie je dať sa každé 3 roky preočkovať jednou vakcínou.

Tak si zabezpečíme skutočnú ochranu pred chorobou.

Očkovanie nie je povinné, hradí si ho každý záujemca sám.

Kliešťová meningoencefalitída a očkovanie

Zverejnené na Turisticko-informačná stránka Štúrova (<http://kontakt.sturovo.com/drupal>)

Zdroj článku: [Regionálny úrad verejného zdravotníctva Prievidza so sídlom v Bojniciach](#) [2]

Adresa zdroja (modified on 14.02.2009 - 15:57):<http://kontakt.sturovo.com/drupal/content/kliestova-meningoencefalitida-ockovanie?page=0>

Odkazy

[1] <http://kontakt.sturovo.com/drupal/content/kliestova-meningoencefalitida-ockovanie> [2]
<http://www.ruvzpd.sk/>